

29 Απριλίου 2020

Ανάστασιν Χριστού θεασάμενοι (μέρος 4ο)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Ο Χριστός εμφανίζεται στις μυροφόρες. Εικόνα του 7ου αιώνα από την Μονή του Σινά.

του Ανδρέα Θεοδώρου, τ. Καθηγητή Πανεπιστημίου

«Δεύτε πάντες οι πιστοί προσκυνήσωμεν την του Χριστού αγίαν Ανάστασιν»·

Οι άπιστοι δεν μπορούν να έχουν αίσθηση της αναστάσεως του Χριστού. Πως μπορούν να γνωρίζουν -και λιγότερο βέβαια να δοξάζουν- κάτι για το οποίο τίποτε δεν άκουσαν και το οποίο είναι έξω από τον κύκλο των θρησκευτικών τους

πεποιθήσεων; Ή πώς μπορούν να τιμούν και να δοξάζουν την ανάσταση άνθρωποι, που βαπτίστηκαν μεν χριστιανοί όμως καμιά αίσθηση στη ψυχή τους, δεν διατηρούν για το συγκλονιστικό της πίστεως γεγονός, το οποίο συνδέουν εθιμοτυπικά με το κερί της Ανάστασης και τα κόκκινα αυγά;

Η ανάσταση είναι υπόθεση των πιστών, αυτών που, παρά τη δυσκολία του μυαλού, έχουν ολάνοικτες τις καρδιές τους στο φωτεινό θαύμα του Θεού, και με τα μάτια της ψυχής τους θεώνονται μυστικά τον Κύριο να θραύει τις αλυσίδες της φθοράς και να βγαίνει νικητής από τις σκοτεινές σπηλιές του άδη και τα ψυχρά τοιχώματα του τάφου. Είναι υπόθεση αυτών που πιστεύουν στο Θεό και την υπόθεση της σωτηρίας· αυτών που είναι αιχμαλωτισμένοι στη λυτρωτική βούληση του Θεού, έχοντας κρυμμένο στη ψυχή τους το μαργαρίτη της θείας βασιλείας, όντας καλεσμένοι στο δείπνο της αιώνιας ζωής. Όλα αυτά τα πιστά τέκνα της καλεί η Εκκλησία να έλθουν από όλα τα σημεία του ορίζοντα, κρατώντας αναμμένες τις λαμπάδες της ψυχής τους, να προσκυνήσουν «την του Χριστού αγίαν Ανάστασιν», τη Λαμπρή, την ημέρα «ην εποίησεν ο Κύριος», που έντυσε με φως την κτίση και τα πέρατα!

«Ιδού γαρ ήλθε διά του Σταυρού, χαρά εν όλω τω κόσμω».

Μέσα στο τρισήλιο φως της Αναστάσεως η ορθόδοξη ψυχή δεν λησμονεί τον Τίμιο Σταυρό. Σταυρός και ανάσταση – όπως έχουμε ήδη τονίσει- πάνε αδιαχώριστα μαζί. Όπου είναι το ένα, εκεί είναι και το άλλο. Είναι τα δύο βάθρα στα οποία στηρίζεται το σταυροαναστάσιμο Πάσχα της ζωής. Αν δεν πέθαινε ο Χριστός στο σταυρό, δεν θα υπήρχε ο ανοικτός τάφος της Ιερουσαλήμ. Αν δεν προηγούνταν η ατίμωση του σταυρικού μαρτυρίου, δεν θ' ακολουθούσε η δόξα της μεγάλης ημέρας του Κυρίου. Έπρεπε πρώτα να συντριβεί το κράτος της αμαρτίας, για ν' ανθίσει στα ερείπιά της ο φωτεινός βλαστός της θείας ζωής. Έπρεπε προηγουμένως να καταβληθεί η θλίψη, για ν' ακολουθήσει η υπέρτατη χαρά. Το Πάσχα των πιστών είναι «λύτρο λύπης». Πριν όμως από την ανάσταση ο Χριστός ήλθε «διά του σταυρού, χαρά εν όλω τω κόσμω.» Ω το γλυκύ και παράδοξο της πίστεως! Η λύπη συμπλεκόμενη με τη χαρά. Το πένθος το χαροποιό, η χαρμολύπη της Ορθοδοξίας! Ποιά λογική μπορεί να συμβιβάσει τα πράγματα αυτά; Μόνο ο χριστοποιημένος νους (1 Κορ. 2, 16) μπορεί να λύσει το αίνιγμα, ζώντας τη «λογική» της πίστεως.

Η χαρά, λοιπόν, πρωτοάνθισε στο ξύλο του σταυρού. Όπως το ξύλο της ζωής στα παλιά πότισε φαρμάκι και οδύνη τον κόσμο με το παράπτωμα του Αδάμ, έτσι και το ξύλο του σταυρού με τη λυτρωτική θυσία του Κυρίου κέρασε χαρά τον πονεμένο κόσμο. Σκόρπισε χαμόγελο στις ψυχές των ανθρώπων, που τις έσκιαζε η κατάρρα και ο θάνατος. Την χαρά αυτή την ανάφλεξε κατόπιν το «χαίρετε», που ο αναστάς

Κύριος απηύθυνε στις αμήχανες μυροφόρες, για να γίνει η χαρά το θερμοκήπιο της χριστιανικής ζωής στις προς Θεόν θείες αναβάσεις της. Η σταυροαναστάσιμη χαρά είναι χαρά «εν όλω τω κόσμω». Ο Χριστός δεν πέθανε επιλεκτικά για ορισμένους ανθρώπους, αλλά για όλους («εις υπέρ πάντων απέθανεν». 2 Κορ. 5, 14). Είναι δε τραγικά λυπηρό η μεγάλη αυτή χαρά, η πνευματική ευφορία της ψυχής να παραμένει απρόσιτη στους πολλούς, σε όλους εκείνους που σιτίζονται με τα οψώνια του θανάτου, με την πίκρα της αμαρτωλής ζωής!

«Διά παντός ευλογούντες τον Κύριον, υμνούμεν την Ανάστασιν αυτού».

Το συνεχές και παντοτινό της λατρείας του Θεού και της βιώσεως του λυτρωτικού αγαθού γενικότερα, αποτελεί τη χρυσή βάση της ορθόδοξης ευσέβειας και της αρετής της ψυχής. Αντίθετα, η ακηδία, όταν δηλαδή το πνεύμα δεν έχει ευστάθεια αλλά, χαυνωμένο, αλλάζει συνεχώς στάση, μετεωριζόμενο διαρκώς και παρασυρόμενο είναι μεγάλο κακό, που μπορεί να βλάψει την πνευματική ουσία του ανθρώπου, να την οδηγήσει στον αιώνιο θάνατο.

Οι πιστοί ευλογούν διά παντός τον Κύριο. Είναι το «νυν και αεί» της τριαδικής δοξολογίας. Πνιγμένοι στις δωρεές του, τον ευλογούν ακατάπαυστα «εν παντί τόπω της δεσποτείας αυτού», σε κάθε στιγμή και σε κάθε ώρα, ημέρα και νύκτα, στο φως και το σκοτάδι, στη δουλειά και το μόχθο τους, στις ευχάριστες στιγμές της ζωής και στις πικρές ώρες τους. Ιδιαίτερα τον υμνολογούν για το υπέρτατο αγαθό, τη μεγάλη δωρεά της θείας του ανάστασης. Γιατί βρίσκουν σ' αυτήν το νόημα της ζωής τους, τους δυναμικούς στόχους της υπάρξεώς τους. Η ανύμνηση του Θεού είναι η μόνη δέουσα στάση του λογικού πλάσματος απέναντι στο δωρεοδότη Κύριο, η μόνη απόκριση του πλάσματος στον πλάστη του, στον αναστάντα Σωτήρα του. Όχι ότι ο Θεός έχει ανάγκη από τη δική μας δοξολογική ανύμνηση. Αλλά γιατί αυτό είναι δική μας υποχρέωση. Άλλο δεν έχουμε ν' αντιπροσφέρουμε ισάξιο προς το μέγεθος της θείας δωρεάς. Αυτό που μπορούμε να του αποδώσουμε είναι η ταπείνωση, η αγάπη και η ευγνωμοσύνη μας μαζί με την ευλογία του θείου του Ονόματος. «Είη το όνομα Κυρίου ευλογημένον από του νυν και έως του αιώνος».

«Σταυρόν γαρ υπομείνας δι ημάς, θανάτω θάνατον ώλεσεν».

Και πάλιν η υπόμνηση του σταυρικού πάθους του Χριστού. Η ανάσταση ποτέ δεν είναι μετέωρη και ξεκάρφωτη στην ορθόδοξη σωτηριολογία και ευσέβεια. Η ανάσταση είναι υπαρκτή, γιατί προηγήθηκε αυτής ο πόνος του σταυρικού μαρτυρίου. Ο Χριστός υπέμεινε το πάθος «δι ημάς». Όχι γι άλλο λόγο, αλλά γιατί

θέλησε να μας σώσει από την αιώνια καταστροφή. Υπέστη δε το πάθος εκουσίως, επειδή έτσι θέλησε, και όχι αναγκαστικά, πιεζόμενος από όποιες άλλες σκοπιμότητες. Απέθανε στη σάρκα του («σαρκί»), γιατί έτσι έκρινε πρόσφορο η απειράγαθη βούληση του Θεού Πατέρα. Μόνο με τον εκούσιο θάνατο του αναμάρτητου, ο οποίος ουδέν ώφειλε στο θάνατο (το απόκριμα αυτό και το οψώνιο της αμαρτίας) μπόρεσε να πραγματοποιηθεί θυσία ιλαστήρια, να ικανοποιηθεί το αίτημα της θείας αγιότητας και δικαιοσύνης, να καταβληθεί δραστικό λύτρο εξαγοράς του αιχμαλωτισμένου στην αμαρτία κόσμου, να παραλύσει η σιδερένια λαβή του θανάτου που έσφιγγε το αποστατημένο γένος των ανθρώπων και να πεθάνει ο θάνατος. «Θανάτω θάνατον πατήσας»!

Μόνο έτσι μπορούσε να στηθεί η ανάσταση, ν' ανοιχτεί ο Παράδεισος, να λουστεί με φώς ο κόσμος και ν' ανθίσει η χαρά στις καρδιές των σεσωσμένων. Η ανάσταση περνά απαραίτητα από το τίμιο ξύλο του σταυρού.

Τελειώνουμε το σύντομο αυτό σχολιασμό μας με μια ολόθερμη ευχή: « ν' απολαύσουμε πιο πραγματικά και σε όλη την έκταση του λυτρωτικού μυστηρίου του τον Κύριό μας στην ανέσπερη ημέρα της βασιλείας του: «δίδου ημίν εκτυπώτερον σου μετασχείν εν τη ανεσπέρω ημέρα της βασιλείας σου».